

ارزیابی رعایت استانداردهای آزمایشگاههای تشخیص - طبی واحدهای خصوصی و مراکز آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در سال ۹۲

احسان شهرابی (ارائه دهنده ای مقاله)۱، سعید یازن*۲، محمد علی یعقوبی فر۳، احسان صفاری۴

۱. دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاه، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران
۲. نویسنده مسئول، دانشجوی کارشناسی هوشبری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران
۳. عضو هیئت علمی دانشکده بهداشت، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران
۴. دکترا آمار، EDC، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ایران

زمینه و هدف:

آزمایشگاهها نقش مهمی در تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماریها دارند. بی شک بدون استفاده از آزمایشگاههای تشخیص طبی، حفظ سلامت جامعه و جلوگیری از شیوع بیماریهای عفونی و آلرژیها یا مبارزه با بیماریهای ژنتیکی امکان پذیر نمی باشد. با توجه به اهمیت لزوم رعایت الزامات تعیین شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بر آن شدیم تا در این مطالعه به ارزیابی رعایت استانداردهای آزمایشگاههای تشخیص - طبی واحدهای خصوصی و مراکز آموزشی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در سال ۹۲ پردازیم.

مواد و روش ها:

نوع مطالعه توصیفی مقطعی است. آزمایشگاههای خصوصی (آزمابشگاه) و مراکز آموزشی علوم پزشکی (آزمایشگاه) از نظر رعایت استاندارد کنترل کیفیت با چک لیست کنترل کیفی (۱۶۴ سوال و ۱۱ بخش) که مورد تایید وزارت بهداشت بود موردن بررسی و مقایسه قرار گرفتند. وجهت توصیف دادهها از روشهای آمار توصیفی و SPSS ۱۶ استفاده شد.

یافته ها :

از بین ۱۱ شاخص چک لیست، بیشترین امتیاز آزمایشگاههای دولتی و خصوصی مربوط به خرید (92.33) و انبارش (95) بود و کمترین امتیاز در آزمایشگاههای دولتی مربوط به ارتباط با سایر آزمایشگاهها (۵۸ درصد) و در آزمایشگاههای خصوصی مربوط به شناسایی و رسیدگی خطاهای (۸۳/۳۳) بود. میانگین امتیاز از نظر رعایت اکثر موارد چک لیست پایینتر از میانگین شاخص استاندارد بود بجز در مورد خرید و انبارش که بالاتر از شاخص استاندارد بود.

نتیجه گیری:

در مجموع در آزمایشگاههای خصوصی بیشترین اختلاف میانگین با چک لیست استاندارد مربوط به شناسایی و رسیدگی خطاهای و در آزمایشگاههای دولتی مربوط به ارتباط با سایر آزمایشگاهها بود. با توجه به عملکرد پایین آزمایشگاههای خصوصی و دولتی، مدیریت و برنامه ریزی صحیح جهت رسیدن به سطح استاندارد و افزایش کارایی و اثربخشی فعالیتهای آزمایشگاهها ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی:

آزمایشگاه، تضمین کیفیت (Q.A)، کنترل کیفی (Quality control)، استاندارد